

BEGA TIRAGALO YA GO BELAETŠA

Re ka rata ge o ka bega tiragalo ya go belaeša yeo e ka šupetšago motšhelo go rena mo SARS. Re nyaka go kgonthiša gore motho yo mongwe le yo mongwe o lefela kabelo ya gagwe ya motšhelo mo Afrika Borwa.

Na ke eng seo re ka se tšeago bjale ka tiragalo ya go belaeša?

Ka fao SARS e ka direlwago bomenetša, ya se fiwe tshedimošo ya maleba, ya lahetšwa ka go foretšwa, go loga maano, ka nepo ya go efoga motšhelo goba go hwetša pušetšo yeo e sa swanelago ke enngwe ya tše di ka hlalotšwago, gape ga go kgonagale go rerišana ka dikgato tše bjale go lebanywa kgatlanong le SARS. Tše dintši tša mehuta ye ga di sa dirwa. Mehlala yeo e dirišetšwego e leka go tlhalosa kwešišo ya tirišo ya molao wa rena le molao wa bosenyi ka go šomana le mabaka a go tlola motšhelo le go hwetša pušetšo yeo e letetšwego:

Mehlala ya ditiragalo tša go belaeša di akaretša:

Ge motho a swanetše go ngwadiša bakeng sa motšhelo go ya ka molao eupša a tloga a ikemišetša go se ngwadiše.

Bomenetša bjo bontši bo ama go dira ditlhagišo tša maaka ka gare ga dipuku tša akhaonte ya mogwebi. Mo mabakeng a mantši, mosenyi o tla tšea magato a go kgonthiša gore dintlha tša tshedimošo yeo e lego ka gare ga dipuku tša gagwe tša akhaonte di nyalelana le tša tlhagišo ya gagwe ya maaka yeo e filwego SARS.

Go dira setatamente sa maaka goba go dumelela gore setatamente sa maaka se dirišwe go pušetšo ya motšhelo e bile enngwe ya mekgwa ya go tlwaelega yeo e dirišwago ke balefela motšhelo go efoga go lefela dikoloto tša bona tša motšhelo goba go hwetša dipušetšo tša tšhelete tšeo ba sa swanelago go di hwetša.

Taodišo ya pušetšo ga e akaretše fela tshedimošo bjale ka ge e laeditšwe go pušetšo eupša e akaretša tshedimošo yeo e laeditšwego go tokumente yeo e sepelago le yona. Go dira taodišo yamohuta woo ka tsebo goba tshedimošo ya gore e fošagetše, go ka se laetše fela taodišo ya maaka eupša e tlo laetša tlhagišo yeo e sego ya nnete.

Sekoloto sa motšhelo se ka tlhagišwa gampe ka thomelo ya pušetšo ya bomenetša. Go foretša SARS goba moofisiri wa SARS ka nako ya taolelo ya Molao wa Taolo ya Motšhelo ka thomelo ya pušetšo ya motšhelo ya boforetša go ka fihlelelwa ka go oketša goba go feteletša dikgogelo goba ditseno tša motšhelo tšeo molefela motšhelo a swanetšego go di hwetša; le/goba go se laodiše letseno ka moka goba metšhelo ya tšweletšo.

Dithomelo tša 'dipušetšo tša lefela' goba dipušetšo tša go laetša gore kgwebo ga se e diragale, mohlala, gore khamphani e be e sa šome mola e be e gweba, le ge go le bjale se se tla tšewa bjale ka bomenetša.

Go palelwa ke go bololla dintlha tše dingwe goba mabaka a go thewa ao molefela motšhelo a ka lekolwago ka tšhelete ya godimo. Mohlala wa se e tla ba go palelwa ke go utulla dipeeletšo tše dingwe go pušetšo ya gagwe ya motšhelo, mošomo goba ditshepetšo tša kgwebo, bjale le bjale.

Go kleima kgogelo ya motšhelo, ka nako yeo e sa swanelago go kleingwa, go tloga go se molaong. Tlhagišo yeo e sego ya malebo yeo e ka dirišwago ka go kleima go kgogelo yeo molefela motšhelo a sa swanelago go ya ka molao ke tše dintši. Tše dintši tša ditlhagišo tše di tla wela ka fase ga magoro ao a latelago:

- Go dira kleimi ya dikgogelo tša maaka. Mehlala ya tše ke go kleima bjale ka tshenyagelo ya kgwebo ya megolo yeo e lefetšwego go bašomi bao ba sa kago ba ba gona, goba go kleima bakeng sa motšhelo wa ditseno tša VAT fao dithoto le ditirelo di sa kago tša ba gona. Go kleima ditshenyagelo tša go se gogwe bjale ka ditshenyagelo tša go gogwa. Mohlala o tlwaelegilego wo o dirišwago bakeng sa ditshenyagelo tša kgwebo ya praebete bjale ka ditshenyagelo tša kgwebo
- Dikgogelo tša go pedifatšwa bakeng sa ditshenyagelo tša go swana goba ditseno.

Dikimi tša pušetšo ya VAT fao lemenetša le ka dirago khamphani goba palo ya dikhamphani tšeo di ngwadišwago bjale ka barekiši bakeng sa morero wa VAT. Gomme ba kleima pušetšo morago ya VAT go ditseno tše kgolo tše di diretšwego go tswalela 'khamphani' gomme tša nyamalala le VAT. Ga botsana dikhamphani tše ga se nke di gwebe, gomme 'ditseno' tše di kleimilwego ga se tša nnete. Ditshepetšo tše di ka ama: tlholeo ya bobedi bagwebi ba 'morekišipi' le 'moreki' ka balaodi ba maaka, bašomi, le diaterese, gantši mafelong a go fapana; go bulwa diakhaonte tše dintši tša go panku ka maina a ditheo tše dintši; ditokumente tša maaka le diakhaonte tša dipuku; dingwadišo tša bofora bjale ka VAT.

1. Motho goba kgwebo yeo e swanetšego go lefela mohuta o mongwe le o mongwe wa motšhelo eupša e sa lefele motšhelo.

2. Motho goba kgwebo yeo e thwalago batho gomme e goga PAYE go bašomi eupša e sa fe bašomi ditifikeiti tša IRP5.
3. Dithoto tša go tšwa ntle tšeo di rekišwago mmarakeng wa phatlalatša ka theko ya fase go feta "theko ya theošo ya dithoto" k.g ka fase ga theko yeo e rekilego dithoto, go di thothe le go lefela VAT le motšhelo ge di theošwa.
4. Motho goba kgwebo yeo e swanetšego go lefela mohuta o mongwe le o mongwe wa motšhelo, yeo e ngwadišitšego bakeng sa motšhelo, eupša e sa romele pušetšo ya maleba go SARS.
5. Motho wa go phela bophelo bja go se lekane potla ya gagwe – eupša a kgantšha ka go phela bophelo bja godimo bja go feta ka moo a hwetšago letseno la gagwe ka gona.
6. Motho wa go reka dithoto tša ka ntle (go akaretša agente ya thekišo) a ka hwetšwa a sa laodiša botse goba a laodišitše dithoto tše nnyane ka nako ya kamogelo ya dithoto makga a mantši..
7. Morekantle goba moromela (go akaretša agente ya thekišo) yo a hwetšwago a rekile ka ntle goba a rometše dithoto tše di sa dumelelwego go ya ka molao (diokobatši, dithunya, dithuthupi, dihlaloswa tša CITE, dithoto tša bomenetša
8. Motho goba kgwebo yeo e gononelwago go ba e dira kgwebo yeo e sa tshephegego.
9. Motho yo a hwetšagalago a swere tšhelete e ntši ya naga ya ka ntle mola a le leetong la ka gare goba ka ntle ga Afrika Borwa.
10. Motho goba kgwebo yeo e rekišago dithoto tšeo di gononelwago goba tša boforetša bja ditšweletšwa tša nnete.
11. Letseno la go hwetšwa ka tiragalo ya bonokwane.
12. Motho goba kgwebo yeo e dirago setatamente sa maaka goba go tlatša tshedimošo ya maaka go pušetšo goba go tokumente yeo e nyakwago ke SARS.
13. Motho goba kgwebo yeo e swanetšego go ngwadišitšego bakeng sa motšhelo ka fase ga Molao eupša go se bjalo.
14. Go tshela melao ya ntlophatlo ya Khastom.
15. Motho kanoši goba kgwebo yeo e palelwago ke go lefela SARS palo ya motšhelo ge go hlokega ka fase ga Molao wa motšhelo.

Dinamelwa tša dinomoro tša go ngwadišwa ka dinomoro tša naga ya ka ntle tša go sepetša dikhontheina go ya le go tšwa go dipolotwaneng, diplotong, dipolaseng le dintlophatlo ka fase ga maemo a go belaešša.

[Ge e ba o nyaka go bega tiragalo ya go belaešša, kgotla mo.](#)

Ka kgopelo lemoga: Ge eba o itemogela ditlhotlo tše dingwe le tše dingwe tša go bula foromo, mohlala, ge eba foromo ga e na selo morago ga go kgotla 'Continue' go letlakala la pele, go ka ba go ra gore praosara ga e thekge foromo ya Adobe Flash (PDF). Dipraosara tša go tsebega tša go se thekge diforomo tša Adobe ke Chrome, Safari (Apple) le Edge. Go bona ka fao di–PDF di ka lebelelwago ka katlego go dipraosa tše, [lebelela tlhahli ya rena ya go nyalelana](#). Foromo e šoma ka katlego go Internet Explorer (version 8+), Mozilla Firefox le Safari bakeng sa Windows. Ka kgopelo lemoga gore ge eba o nyaka go louta ditokumente tša thekgo go pego ya gago ya tiragalo ya go belaešša, o hloka go [tlhoma bešene ya Java](#).